

УДК 657.6

С. В. БАРДАШ,

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансового аналізу і контролю,
Київський національний торговельно-економічний університет*

Захист інтересів користувачів фінансової звітності: стан та підходи до гарантування

Проведено оцінювання рівня гарантування достовірності фінансової звітності суб'єктів господарювання державного, комунального та приватного секторів національної економіки та викладено пропозиції щодо його покращення з урахуванням запитів різних груп користувачів інформації.

Ключові слова: *аудит фінансової звітності, державний фінансовий контроль, фінансовий інтерес, користувачі фінансової звітності.*

Постановка проблеми. Створення інформаційної інфраструктури ринкового середовища в розвинутих країнах світу здійснюється за безпосередньої участі держави. Однією з головних частин такої інфраструктури є бухгалтерський облік, який є інформаційною системою діяльності суб'єктів господарювання. Через регламентацію методологічних засад бухгалтерського обліку та фінансової звітності зазначених суб'єктів держава встановлює змістовні аспекти інформаційної інфраструктури національної економіки. Враховуючи схильність людини до помилок або навмисних перекручень інформації для отримання незаконної економічної переваги, виникає запитання щодо достовірності інформації фінансової звітності, а, отже, й достовірності інформаційної інфраструктури національної економіки. Мінімізація ймовірності суттєвих викривлень у фінансовій звітності обов'язкова лише завдяки здійсненню її перевірки. Для підприємств, що є суб'єктами обов'язкового аудиту фінансової звітності, це питання розв'язується зусиллями аудиторських фірм. Однак коло користувачів фінансової звітності, що отримала професійне судження щодо її достовірності, є вкрай обмеженим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання достовірності фінансової інформації було об'єктом дослідження багатьох науковців, серед яких: М. Блатов, Й. Даньків, І. Жиглей, О. Петрик, О. Редько, Я. Соколов, І. Утренкова та ін.

Сьогодні інтереси користувачів фінансової звітності досліджують такі науковці, як С. Легенчук, Л. Пилипенко, П. Попович, Н. Семенишена, Л. Чижевська та інші. Разом з тим окремі групи користувачів – зовнішні (центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, що переймаються плануванням соціально-економічного розвитку адміністративних територій та України у цілому) та внутрішні (трудові колективи, первинні профспілкові організації, профспілки та їх об'єднання) – не мають достатньо впевненості у достовірності фінансової звітності. Діяльність суб'єктів господарювання пов'язана з суспільними інтересами, тому фінансова інформація є одним із джерел задоволення такого інтересу.

Метою дослідження є оцінювання впливу суб'єктів контролю на встановлення достовірності фінансової звітності суб'єктів господарювання та викладення пропозицій щодо його удосконалення для забезпечення гарантій користувачам інформації під час прийняття управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу. Будь-яке управлінське рішення, що ґрунтується на інформації, може бути ефективним за однієї обов'язкової умови – її достовірності. На думку А. Рабошук, достовірність в бухгалтерському обліку можна визначати з двох позицій: “1) достовірною є бухгалтерська звітність, сформована і складена за правилами, встановленими нормативними або іншими документами,

що регулюють облік; 2) достовірною є бухгалтерська звітність, яка містить надійні, обґрунтовані дані, характеризується відсутністю помилок та може бути правильно сприйнята користувачами” [7, с. 117–118]. Оцінюючи правильність першої позиції, викладеної у роботі [7], слід враховувати думку Т. Єфименко, яка вважає, що: “... для вітчизняних підприємств фінансова звітність поки ще не є дійсним обличчям бізнесу, тому що складається за П(С)БО. Під час формування звітності за національними стандартами більша кількість положень П(С)БО не виконується” [5, с. 39]. Знаючи це, складно бути переконаним у достовірності фінансової звітності та гарантуванні достовірності вхідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень різними групами користувачів. Оцінюючи другу позицію, викладену у роботі [7], варто зазначити, що дійти висновку щодо достовірності фінансової звітності можна лише за результатами її перевірки, однак коло надавачів гарантій достовірності фінансової звітності в Україні є вкрай обмеженим.

Зокрема, гарантувати її достовірність не може навіть держава, яка відповідно до окремих статей кодифікованого законодавства та нормативно-правових актів має це здійснювати. Зокрема, ст. 2 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” визначає, що державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюється з метою:

- створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов’язковими для всіх підприємств та гарантують і захищають інтереси користувачів;
- удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Однак мета державного регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в частині гарантування і захисту інтересів користувачів без встановлення правильності ведення бухгалтерського обліку та достовірності такої інформації може вважатися бажаною, проте не досягнутою. Дискусійною є й теза про удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності без визначення фактичного стану справ, а також проблем практичного характеру у частині ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Слід також зазначити, що відповідно до сучасної парадигми бухгалтерського обліку метою складання фінансової звітності є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності тощо, яка має бути зрозумілою, достовірною (*виділено автором*) і мати однозначне трактування.

Достовірність показників фінансової звітності є вкрай важливою для держави як для одного з головних користувачів інформації, адже її показники дозволяють: охарактеризувати склад та структуру основних параметрів діяльності підприємств; порівняти розвиток підприємств за окремими видами господарської діяльності, а також за адміністративно-територіальними одиницями; проаналізувати основні показники фінансового стану підприємства, а також провести фінансовий аналіз різних підприємств на основі зіставних показників; здійснити фінансовий аналіз розвитку підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм господарювання.

Достовірність фінансової звітності також важлива для оцінювання соціально-економічного розвитку країни, адже її інформація використовується згідно зі Звітом з якості національних рахунків України для визначення зміни запасів матеріальних оборотних коштів, обсягу споживання основного капіталу. Слід зазначити, що й для складання Експериментального балансу фінансових активів і пасивів також використовують інформацію фінансової звітності. Інформація фінансової звітності важлива й для розрахунку інших національних рахунків.

Однак сьогодні не можна впевнено стверджувати, що фінансова звітність суб’єктів ЄДРПОУ є достовірною. Це можна довести на таких прикладах. На початок 2012 р. в Україні було зареєстровано згідно з даними ЄДРПОУ 1323807 суб’єктів господарювання, з них 54995 суб’єктів господарювання – фізичних осіб [10]. На жаль, поділ за формами власності суб’єктів господарювання останніми

роками у статистичних щорічниках не наводиться. Останні показники, які вдалося знайти за цією класифікацією у статистичному щорічнику за 2005 р. [9], свідчили, що в Україні було зареєстровано 95,5% суб'єктів приватної форми власності. Дослідження статистичних даних [10] дозволило дійти висновку, що на кінець 2011 р. в Україні було зареєстровано 91,7% суб'єктів господарювання приватної форми власності.

Отримані дані, зокрема щодо встановлення частки підприємств, організацій та установ державної форми власності на кінець 2011 р., дозволяють дійти висновку, що фінансова звітність лише 1,7% суб'єктів господарювання державної форми власності могла бути перевірена на предмет її достовірності під час інспектувань, проведених Державною фінансовою інспекцією України.

Певний внесок у забезпечення достовірності фінансової звітності вносять суб'єкти аудиторської діяльності, однак він є несуттєвим. Згідно з даними аналізу стану та динаміки ринку аудиторських послуг у 2011 р. суб'єктами аудиторської діяльності було проведено лише 8003 обов'язкових аудитів фінансової звітності, що у загальній кількості завдань з надання впевненості склало лише 18,61% замовлень [1]. Варто звернути увагу на рівень виконання суб'єктами господарювання норми обов'язкового проведення аудиту фінансової звітності. Так, на 01.01.2011 в Україні згідно з ЄДРПОУ [10] було: публічних акціонерних товариств – 926, відкритих акціонерних товариств – 7962, страхових компаній 453 (на кінець 1 кв. 2011 р.), корпорацій – 872, разом – 10213 суб'єктів, що на 2210 одиниць, або на 27,61% більше за кількість проведених протягом 2011 р. обов'язкових аудитів фінансової звітності.

Потенціал аудиторського контролю в частині підтвердження достовірності фінансової звітності суб'єктів ЄДРПОУ (для яких аудит фінансової звітності є обов'язковим згідно з нормами законодавства, а також можливим) за показником “кількість суб'єктів ЄДРПОУ за організаційно-правовими формами господарювання” на початок 2012 р. складатиме 47968 аудитів фінансової звітності, що становитиме лише 8,3% суб'єктів ЄДРПОУ зі статусом юридичної особи, зареєстрованих на початок 2012 року.

Оцінюючи результати та потенціал державного фінансового контролю в частині його здійснення Державною фінансовою інспекцією України, зокрема враховуючи те, що щороку перевіряється діяльність, а також достовірність фінансової звітності близько 60% державних підприємств, організацій та установ [2], можна дійти висновку, що у 2011 р. могла б бути встановлена достовірність фінансової звітності 21807 суб'єктів ЄДРПОУ – юридичних осіб, що складає лише 1,1% від їх загальної чисельності.

Наведені показники свідчать про відсутність підстав для визнання того, що фінансова звітність суб'єктів ЄДРПОУ є достовірною, а держава має підстави стверджувати, що вона гарантує та захищає інтереси користувачів інформації фінансової звітності.

Зважаючи на те, що фінансова звітність суб'єктів господарювання різних видів діяльності не перевіряється на достовірність, стає зрозуміло, чому в економіку України повільно надходять прямі іноземні інвестиції (ПІІ). Обсяги ПІІ зростають, однак лідером залишається Кіпр, бізнес-спільнота якого продовжує інвестувати в економіку України, навіть не звертаючи увагу на те, що фінансова звітність суб'єктів господарювання України не перевіряється на достовірність. Про це свідчить той факт, що лише за 6 місяців 2012 р. ПІІ Кіпру зросли до попередніх обсягів на 1876 млн дол. США або на 14,8%. (табл. 1).

За цей період обсяг ПІІ з Кіпру в економіку України у 9,3 рази перевищував сукупний обсяг ПІІ з Німеччини, Нідерландів та Російської Федерації (країн, що знаходяться на 2, 3, 4 місцях за обсягами ПІІ в економіку України) [8]. Отже, слід визнати, що відсутність гарантій щодо достовірності фінансової звітності є однією з головних причин уповільненого надходження ПІІ у національну економіку.

Держава має виконувати свої зобов'язання перед різними групами користувачів інформації, зокрема зарубіжними інвесторами. Тому вкрай актуальним є питання пошуку інструментів забезпечення таких гарантій.

Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України

(млн дол. США)

Джерела ПІІ	2001	На 31.12.2011	На 01.07.2012
Усього	3875,0	49362,3	52426,7
Кіпр	377,7	12645,5	14521,5 (27,7%)
Німеччина	240,9	7386,4	7403,9 (14,1%)
Нідерланди	362,2	4822,9	4949,3 (9,4%)
Російська Федерація	286,6	3594,5	3652,5 (7,0%)

Джерело: [8, 10].

Для розв'язання цього питання слід розглянути підходи до здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання, а також негосподарськими суб'єктами. За наведеним поділом учасники відносин у сфері господарювання здійснюють свою діяльність або функціонують у державному, комунальному та приватному секторах економіки. Контроль державного сектора економіки здійснюють органи державного фінансового контролю, зокрема Державна фінансова інспекція України, яка має право здійснювати контрольні заходи щодо діяльності державних підприємств, установ і організацій, а також суб'єктів господарювання комунального та приватного секторів національної економіки, а також організацій, які отримують (отримували в періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів та державних фондів або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно. Питання достовірності фінансової звітності інших суб'єктів господарювання та організацій комунального та приватного секторів економіки залишається поза увагою держави. Утім у ст. 19 Господарського кодексу України [4] зазначено, що держава здійснює контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання у сфері збереження та витрачання коштів і матеріальних цінностей суб'єктами господарських відносин – за станом і **достовірністю** бухгалтерського обліку та **звітності** (*виділено автором*). Отже, є підстави констатувати, що держава має здійснювати контроль достовірності фінансової звітності підприємств, організацій, установ усіх форм власності, проте з невідомих причин його не здійснює.

Стосовно контролю комунального сектора економіки варто зазначити, що він знаходиться лише на стадії становлення, йому бракує кадрового ресурсу для здійснення перевірок достовірності фінансової звітності суб'єктів господарювання комунальної форми власності.

У цілому варто визнати, що ні державний, ні комунальний фінансовий контроль не може гарантувати достовірність фінансової звітності підприємств, організацій, установ державної та комунальної форм власності.

Оцінюючи стан справ у приватному секторі національної економіки, варто звернути увагу як на зовнішніх, так і на внутрішніх користувачів інформації фінансової звітності. Зокрема, сьогодні гарантій щодо її достовірності не має жодна категорія зовнішніх користувачів: ні потенційні інвестори, ні кредитори, ні поставальники, ні покупці бізнесу, ні профспілки та їх об'єднання, ні органи місцевого самоврядування, на адміністративній території яких здійснюється господарська діяльність. Це твердження стосується й таких внутрішніх користувачів інформації фінансової звітності, які не мають прямого фінансового інтересу, як трудовий колектив та первинна профспілкова організація.

Інтерес працівників та первинних профспілкових організацій полягає у захисті майнових інтересів працівників, оцінюванні перспектив збільшення фонду заробітної плати, соціальної допомоги, зокрема під час розроблення проекту нового колективного договору.

Інтерес органів місцевого самоврядування в частині оцінювання ролі і внеску суб'єктів господарювання усіх форм власності, які здійснюють господарську діяльність на певній адміністративній території, у підвищення рівня достатку

територіальної громади полягатиме у: забезпеченні зайнятості населення, визначенні перспектив її зростання; оцінюванні впливу суб'єктів господарювання на стабільність соціально-економічної ситуації в регіоні.

У зв'язку з цим для органів місцевого самоврядування фінансова звітність суб'єктів господарювання приватної форми власності є цікавою з позицій показників загальних обсягів реалізації готової продукції, обсягу інвестицій, частки забезпеченості операційної діяльності власними джерелами фінансування, обсягів зборів та податкових надходжень до місцевих бюджетів. Значення цих показників впливатимуть на прогноз соціально-економічного розвитку територіальної громади.

Інтереси як органів місцевого самоврядування, так і профспілок полягають у достовірності інформації про рівень оплати праці, рівень заборгованості із заробітної плати. Така інформація має певний інтерес й для первинної профспілкової організації. Зокрема, профспілкам та їх об'єднанням фінансова інформація потрібна для захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, а також з іншими об'єднаннями громадян [6]. Профспілки та їх об'єднання також мають здійснювати контроль за виконанням колективних договорів, угод [6]. Для реалізації своїх прав профспілки та їх об'єднання також мають право одержувати безоплатно від роботодавців інформацію про результати господарської діяльності. Зазначена інформація має бути надана не пізніше п'ятиденного терміну [6]. Однак управлінська цінність такої інформації без гарантій її достовірності є вкрай сумнівною.

У зв'язку з цим одним з небагатьох варіантів вирішення проблеми гарантування достовірності фінансової звітності є розширення кола суб'єктів господарювання, які мають обов'язково проводити аудит фінансової звітності. Правові підстави такої діяльності у суб'єктів аудиторської діяльності є, на чому наголошено й у статті [3], адже за своєю правовою природою встановлення аудитором достовірності, повноти та відповідності законодавству фінансової звітності є не що інше, як виконання публічних, а не приватних функцій. Тому аудиторська перевірка має розглядатися як захист публічних інтересів, зокрема таких користувачів інформації фінансової звітності, як державні органи (Державна служба статистики України, Фонд державного майна України та інші); інвестори (різних секторів національної економіки); органи місцевого самоврядування та місцеві громади; керівники та працівники суб'єктів господарювання; громадські організації тощо. Пропозиція щодо розширення кола суб'єктів господарювання, які мають обов'язково проводити аудит фінансової звітності, ґрунтується й на аналізі нормативно-правових актів, що регламентують діяльність окремих суб'єктів господарювання та організацій, норми яких свідчать, що аудит фінансової звітності слід розглядати як діяльність з надання публічних послуг у сфері незалежного фінансового контролю. Ця пропозиція може бути прийнята після її широкого обговорення, більш розлогого обґрунтування доцільності її впровадження та юридичного оформлення.

Зокрема, налагодження системи забезпечення гарантій користувачів фінансової звітності суб'єктів господарювання є неможливим без створення або удосконалення чинного нормативного забезпечення, визначення кола суб'єктів господарювання, фінансова звітність яких обов'язково підлягатиме аудиту, а також визначення джерел фінансування та порядку звітування про результати проведеного аудиту фінансової звітності.

З метою визначення кола суб'єктів господарювання, фінансова звітність яких підлягатиме аудиту, слід враховувати таке. У загальній кількості підприємств за видами економічної діяльності у 2011 р. великі підприємства склали 0,6%, середні підприємства 5,7%, малі підприємства – 93,7% [11]. Хоча частка великих і середніх підприємств складає лише 6,3% від загальної чисельності підприємств, їхній фінансовий результат до оподаткування у 2011 р. склав 125373,3 млн грн або 105,7% від загального фінансового результату до оподаткування (табл. 2).

Фінансові результати до оподаткування великих, середніх та малих підприємств у 2011 р.

(млн грн)

Показники	Фінансовий результат до оподаткування	Підприємства, які отримали прибуток		Підприємства, які отримали збиток	
		% від загальної кількості	фінансовий результат	% від загальної кількості	фінансовий результат
Усього*	118605,6	65,1	255545,9	34,9	136940,3
Великі підприємства	100311,5	69,9	147435,1	30,1	47123,6
Середні підприємства	25061,8	67,3	63787,5	32,7	38725,7
Малі підприємства	- 6767,7	65,0	44323,3	35,0	51091,0

Джерело: [11].

* Дані наведено без урахування результатів діяльності банків і бюджетних установ та без урахування зміни підприємствами основного виду діяльності у 2011 році.

Згідно з даними табл. 2 збитки великих і середніх підприємств у 2011 р. склали 85849,3 млн грн, або 62,8% від загальної кількості підприємств, що отримали збиток. Однак, володіючи даними про ймовірну недостовірність фінансової звітності, можна висунути припущення й про фіктивну збитковість згаданих груп підприємств.

Висновки. Враховуючи кількість великих і середніх підприємств, їх частку у формуванні загального фінансового результату до оподаткування, а також кількість аудиторських фірм, обов'язкове проведення аудиту фінансової звітності доцільно здійснювати стосовно фінансової звітності великих та середніх підприємств. Ознайомлення зі статистичними даними про кількість суб'єктів ЄДРПОУ за організаційно-правовими формами господарювання [10] дозволило дійти висновку, що у загальній кількості суб'єктів ЄДРПОУ підприємства складають близько 77% (976678 підприємств). Відповідно до викладеної пропозиції аудит фінансової звітності слід щороку проводити на 39359 підприємствах (без державних, казенних та комунальних підприємств, яких на початок 2012 р. нараховувалося 22172 одиниці).

Стосовно інших елементів системи забезпечення гарантій користувачів фінансової звітності суб'єктів господарювання пропонуємо:

1. Удосконалити нормативно-правове забезпечення через внесення доповнень до Закону України "Про аудиторську діяльність" ст. 8 "Обов'язкове проведення аудиту" в редакції: "4) підтвердження достовірності та повноти річної фінансової звітності великих та середніх підприємств, за винятком підприємств державної та комунальної форм власності".
2. Включати витрати на проведення аудиту фінансової звітності до витрат діяльності суб'єкта господарювання. У межах певного відшкодування понесених витрат може бути розглянута пропозиція про зменшення податку на прибуток на суму, що дорівнює 50% від вартості аудиту фінансової звітності. Зрозуміло, що держава дещо втрачатиме у податкових надходженнях, але ці втрати компенсуватимуться гарантією достовірності фінансової звітності, що позитивно впливатиме на прийняття рішень на усіх рівнях державного управління.

3. Аудиторський висновок про фінансову звітність суб'єкта господарювання необхідно надавати регіональним органам Державної служби статистики України, а також Державній податковій службі України. Подання висновку вирішить питання достовірності фінансової звітності у ході складання системи національних рахунків, а також під час проведення камеральних перевірок, або у ході прийняття рішення щодо проведення планових податкових перевірок.

Можливі переваги від упровадження викладеної пропозиції полягатимуть у: наданні вітчизняному аудиту фінансової звітності статусу елемента національної системи контролю; реальному, а не декларативному гарантуванню достовірності фінансової звітності та наданні відповідних гарантій під час розроблення управлінських рішень на мікро-, мезо-, та макrorівні національної економіки. Це також позитивно вплине на зайнятість населення, збільшення доходної частини бюджетів різних рівнів, а також формуватиме запити на підготовку фахівців за спеціальністю “Облік і аудит”.

Список використаних джерел

1. Аналіз стану та динаміки ринку аудиторських послуг // Аудитор України. – 2012. – № 7 (201). – С. 36–54.
2. Бардаш С. В. Економічний контроль в Україні: системний підхід: монографія / С. В. Бардаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 656 с.
3. Головач В. Аудит і підприємницька діяльність / В. Головач // Незалежний аудитор. – 2012. – № 6. – С. 33–34.
4. Господарський кодекс України, № 436-IV від 06.01.2003. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Єфименко Т. Невідкладність реформування аудиторської діяльності в Україні є обґрунтованою / Т. Єфименко // Незалежний аудитор. – 2012. – № 7. – С. 36–39.
6. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
7. Рабошук А. В. Проблеми забезпеченості достовірності фінансової звітності / А. В. Рабошук // Економічні науки. Серія “Облік і фінанси”: зб. наук. праць / від. ред. д. е. н., проф. Герасимчук З. В.; Луцький національний технічний університет. – Луцьк, 2012. – Вип. 9 (33), Ч. 3. – С. 116–124.
8. Соціально-економічний розвиток України (за січень-липень 2012 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Статистичний щорічник України за 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. Україна у цифрах у 2011 р.: Статистичний збірник / За ред. О. Г. Осауленка. – К.: Державна служба статистики України, Держаналітінформ, 2012. – 250 с.
11. Фінансові результати до оподаткування за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні та малі підприємства у 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

С. В. БАРДАШ,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансового аналізу і контролю,
Київський національний торговель-економічний університет

Защита интересов пользователей финансовой отчетности: состояние и подходы к гарантированию

Проведено оцінювання рівня гарантування достовірності фінансової звітності суб'єктів господарювання державного, комунального і приватного секторів національної економіки і изложены предложения по его улучшению с учетом запросов различных групп пользователей информации.

Ключевые слова: аудит финансовой отчетности, государственный финансовый контроль, финансовый интерес, пользователи финансовой отчетности.

S. V. BARDASH,

Dr. Sc. (Economics), Prof.,
Professor of Finance Analysis and Control Department,
Kyiv National Trade and Economics University

Protecting the Interests of Financial Reporting Users: Existing Practices and Approaches to Guaranteeing

Certain groups of users of financial reporting information, including external ones such as central executive authorities and local administrations, are concerned with planning of socio-economic development at administrative areas of Ukraine and Ukraine as a whole, as well as internal ones, including labor groups or trade unions, do not have enough confidence in the reliability of financial reporting. It requires revision of the institutional framework for guaranteeing protection of the interests of the above groups.

The study aims to evaluate the impact of bodies charged with control on ascertaining the reliability of financial reporting from business entities, and to formulate proposals to improve the reporting, in order to secure reliability guarantees for information users for decision-making purposes.

By use of statistical data on the official financial audit, it is shown that financial reports of entities registered in the Single State Register of Enterprises and Organizations of Ukraine (SSREOU) cannot be regarded as authentic. According to available data, financial reports of only 1.7% of public entities could have been subject to audit to the effect of its authenticity. These and good amount of other data set out in the article evidence that interests of users of the information contained in financial reports have not been protected or guaranteed in Ukraine. It is argued that the too bad situation with financial audit in business enterprises sector in Ukraine is an essential reason behind the weak inflow of foreign direct investment (FDI), with giving the supportive statistical data on FDI.

The most important results of the study are evidences of the need to increase the range of entities subject to compulsory audit of financial statements, with clear fixation of this range; proposals of amendments to the Law of Ukraine "On Audit"; elaboration of the mechanism for fixing the cost of the financial statements audit, substantiation of the range of entities to undergo financial statements audit.

Keywords: financial statements audit, financial control, financial interest, users of financial statements.

